

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. VI. Vtrum Sacerdos debeat denegare corpus Christi peccatori petenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

serint confessionem communioni, non tenentur postmodum primâ datâ opportunitate confiteri. quod est contra Nauarrum in summâ cap. 2. num. 9. in fine, & Sa. verbo *confessio*, num. 5. & verbo *Eucharistiæ*, num. 24. quorum sententia parum videtur probabilis. idem dico etiam si in communionem peccarint, non præmittendo confessionem.

Notandum 3. cum lex illa Trident. non obliget, ubi Concilium non est receptum, iis locis sacerdotibus, qui sine præuâ confessione celebrarint, non teneri primâ datâ opportunitate confiteri. quoad alios.

Notandum 4. decretum Concilij solum respicere eos sacerdotes, qui celebrant, ut patet ex verbis ipsius decreti, unde communicantes modo laico non tenentur primâ datâ opportunitate confiteri, vel concipere propositum confitendi primâ opportunitate. qui tamen in die Parasceues officium celebrant, tenentur postea primâ datâ opportunitate confiteri, quia iuxta morem Ecclesiasticum dicuntur celebrare, tenentur etiam iij, qui sacrificium ab alio inchoatum perficiunt, quia etiam iij celebrant.

Notandum 5. decretum Concil. solum respicere eos, qui celebrant necessitate urgente, ut patet ex textu. unde qui sine necessitate celebrant, etiam si in eo peccent, non tenentur postmodum primâ datâ opportunitate confiteri. Concilium autem solum deest de celebrante ex necessitate, quia ex ea occasione facilius potest irreperere periculum negligendi diuinum præceptum confessionis præmittendæ ante communionem, unde ut præcinderetur occasio negligendi confessionem, iis, qui ex necessitate debent sæpius celebrare, Concil. iussit, ut quo casu propter necessitatem celebrandi non potuerunt confessionem præmittere, primo quoque tempore confiteantur.

Notandum 6. decretum Concilij solum respicere eos, qui sibi sunt conscij peccati mortalis, quia verba citata Concilij referuntur ad præcedentia, ut facile patet ex textu. unde si aliquis existens in mortali, cuius non erat sibi conscius, celebrauerit, non tenetur postmodum primo quoque tempore confiteri. quod etiam videtur verum in eo, qui cum inaduertentiâ, vel ignorantia etiam vincibili peccati celebrauit. nam quamuis talis inaduertentiâ non excuset celebrantem à peccato, obstat tamen quo minus dici possit conscius peccati, ut patet ex dictis. Decretum etiam videtur intelligendum de eo, qui sibi est conscius, antequam celebret, quia videtur velle restringere facultatem celebrandi antequam præmittatur confessio, quod non habet locum in eo, qui ignarus sui peccati incepit celebrare, & in decursu saltem post consecrationem illius recordatur: unde talis non videtur decreto comprehendi, & proinde non videtur teneri postmodum primo tempore confiteri, & ita tenet Vasquez disp. 208. cap. 3. num. 19. & 20.

Quod si sacerdos iis locis, quibus obligat Trident. urgente necessitate celebrauerit sine præuâ confessione peccati mortalis, cuius ante celebrationem sibi erat conscius, tenetur cum primùm confiteatur quod non solum habet locum in eo, qui absolute non est confessus, sed etiam in eo, qui iusta de causâ aliquid in confessione non recensuit, vel ex obliuione quia huiusmodi peccatum, per se loquendo, debebat ante communionem subici clamibus, & dici potest quod conscius illius celebrauerit, sine eiusdem confessione, & proinde decretum Concilij ad illum casum se extendit.

Aduerte ex particulâ, *quàm primùm*, patere, quod Concil. non respiciat subsequentem communionem, quasi in ordine ad illam, confessionem præcipiat, sed quod independenter ab omni alio sacrificio vel communionem præcipiat institui confessionem, idque cum primùm fieri poterit, spectatâ debilitate, difficultate adeundi confessarium, & alijs circumstantiis. unde licet pastor ruralis non teneatur statim post sacrum confiteri, non debet tamen diu confessionem differre, sed illam instituire, cum primùm moraliter potest.

Qui negligit primâ datâ opportunitate confiteri, peccat mortaliter: nam quamuis Concil. solum dicat, *confiteatur*, quod ex se non sufficienter indicat præceptum obligans sub mortali, communis tamen sensus Doctorum, qui est optimus legis interpretes, illud decretum intelligit sub mortali obligare.

22.

Communis sensus DD. decretum intelligit sub mortali obligare.

ARTICVLVS VI.

Utrum sacerdos debeat denegare corpus Christi peccatori petenti?

DISTINGUIT duplicem peccatorem, vnum occultum, alium manifestum.

23.

Respondetque manifesto peccatori Eucharistiam negandam, occulto non item.

Resp.

Notandum ergo ex dictis quæst. 4. art. 6. dub. 3. per se loquendo, peccatum esse administrare hoc Sacramentum peccatori, cum minister tali administrans Sacramentum, infideliter se gerat, sitque infidelis seruus dans sanctum canibus. hoc peccatum ex suo genere est mortale contra religionem, cum sit contra reuerentiam rebus sacris debitam, estque verisimile sacerdotem ministrantem Eucharistiam peccatori iis circumstantiis quibus non potest, duo peccata committere; vnum contra proprium officium, alterum cooperationis peccati proximi, ut dictum dubio citato, quamuis aliqui non improbabiler existiment vnum numero peccatum committere, in hoc consistens, quod Sacramentum conferatur indigno, quod necessariò inuoluit peccatum recipientis, & proinde ex eo capite non multiplicetur peccatum ministri. Est autem peccatum contra præceptum negatiuum non indignè tractandi, & ministrandi hoc Sacramentum, cum hoc peccatum sit commissionis non verò omissionis.

Probabiliter vnicum peccatum peccatum committitur, qui peccatori Eucharistiam ministrat.

Est peccati commissio, non omissionis.

Nec obstat quod minister aliquo euentu possit Sacramentum peccatori ministrare, quia bene potest dari præceptum negatiuum, cuius obiectum in aliquâ circumstantiâ non inueniatur, & proinde in eâ circumstantiâ vim suam non retineat, ut patet in præcepto, *non occides*, quod vim suam non obtinet, quando quis occidit publicâ autoritate, vel in iustam sui defensionem. pari ergo ratione dici potest præceptum negandi, seu non ministrandi Eucharistiam peccatori, intelligendum sub certis circumstantiis, extra quas non obliget, quia quibusdam circumstantiis minister non censetur indignè Sacramentum tractare, & esse infidelis in suo officio administrando peccatori.

DUBIUM I.

Virum publico peccatori Eucharistiam petenti liceat eam negare?

24.

Publico peccatori negari debet. Matth. 7. Cyprian.

RESP. posse & debere negari. Probatnr ex sententiâ Christi Domini, apud Matth. cap. 7. Nolite sanctum dare canibus; nam publicus peccator re, & publicâ famâ est canis. 2. ex Cypri. lib. 1. epist. 10. ad Encratium scribente: Pro dilectione tuâ consulendum me existimasti quid mihi videatur de hirsione quodam, qui apud vos constitutus in eiusdem adhuc artis sua dedecore perseverat, an talis debeat communicare nobiscum? quod puto ego nec maiestati divinæ, nec Evangelicæ disciplinæ congruere, ut pudor, & honor Ecclesiæ tam turpi, & infamæ contagione sedatur. 3. minister Sacramentorum tenetur illa sanctè tractare, & quantum potest, saluo iure alterius non dare indigno; sed publicus peccator est indignus, publicâ famâ, unde nec in foro Ecclesiæ ius habet, quamdiu in illo statu perseverat, ut Eucharistia ei præbeatur, nec habet ius ad famam, ergo minister tenetur ei petenti negare, ex quo patet quod etiam petenti in occulto negari debeat, quia etiam eo casu militant argumenta allata.

Notandum hæc intelligenda, nisi constet de emendatione, quia quamdiu non constat, non potest ei præberi Eucharistia. unde patet publicæ meretricis, quam non constat deseruisse statum meretricium, non posse Eucharistiam ministrari.

Aduerte tamen non debere eodem modo constare de penitentiâ, & emendatione, quando publicè petitur, & quando priuatim. nam quando publicus peccator publicè petit, necesse est pro ratione peccati, seu status, publicè constare de satisfactione, seu quod conuersio sit manifesta: unde meretrici publicæ, quæ etiam consecuta est absolutionem, debet negari Sacramentum petenti in publico, si de conuersione publicè non constet, tum quia talis in illis circumstantiis non habet ius, ut Sacramentum ei publicè præbeatur, tum quia hæc publica administratio nata est scandalum ingenerare: unde etiam sacerdos, qui confessionem excepit & absolutionem impendit, potest Eucharistiam negare publicè petenti, potestque obicere publicum peccatum, pro quo secundum publicè satisfecit. nihil tamen agat, vel dicat quod ex confessione sacramentali cognouit, & proinde, si ex solâ penitentis confessione norit publicum esse peccatum, non potest accedentem publicè ad communionem repellere, saltem iis circumstantiis, quibus etiam ipsi penitenti videretur vñ scientiâ partâ ex confessione.

Si ex solâ penitentis confessione norit sacerdos publicum esse peccatum, non potest accedentem repellere.

Quando verò communicatio priuatim petitur, sufficit, ut emendatio priuatim sit nota, saltem iis coram quibus petit, nec sit periculum, quod aliis innotesceret datam communionem ante præstitam publicè satisfactionem, potestque interdum sufficere confessio cum absolutione, quia hac ratione tolli potest scandalum.

25.

Dicitur publicus peccator in proposito, cuius crimen est notorium.

Difficultas est, quis sit censendus publicus peccator ad hoc ut illi publicè petenti liceat Eucharistiam negare?

Resp. quando crimen est notorium. est autem notorium, vel quia aliquis de eo est condemnatus in iudicio, vel in iudicio conuictus, vel in eodem confessus est, vel quod facti euidentiâ est notorium, ita ut nullâ tergiversatione negari possit; quâ

ratione notus est status publicæ meretricis, & quidem si crimen sit priori modo notorium, potest & debet negari Eucharistia, donec competens satisfactio sit exhibita, & constet publicè de emendatione, quamvis astantes forte ignorent, quia, quod ita est publicum, moraliter loquendo, non potest diu latere in eodem populo, sed statim per totum locum spargi solet, unde sacerdos non tenetur præbere Eucharistiam tali peccatori, ut eius famam necessariò colligi potest sufficere, si decem personæ illud norint, ita ut illis sit manifestum. aliis videtur sufficere si sex. sed hæc sunt improbabilia, quod enim tam paucis notum est, non potest morali iudicio dici in aliquâ ciuitate publicum, melius ergo dicitur non posse id certâ regulâ comprehendere, sed prudenti iudicio relinquendum. Illud omnino dicendum videtur notorium facti euidentiâ quod celebri loco sit, & iis circumstantiis quibus ad communem notitiam facile possit peruenire. unde ei, qui ita peccauit, debet Eucharistia negari, etiam si astantes peccatum ignorent, quia etiam respectu illorum verè famam amisit.

Petes, quàm multis peccatum debeat esse notum, ut dicatur notorium euidentiâ facti? Ex aliquorum sententiâ colligi potest sufficere, si decem personæ illud norint, ita ut illis sit manifestum. aliis videtur sufficere si sex. sed hæc sunt improbabilia, quod enim tam paucis notum est, non potest morali iudicio dici in aliquâ ciuitate publicum, melius ergo dicitur non posse id certâ regulâ comprehendere, sed prudenti iudicio relinquendum. Illud omnino dicendum videtur notorium facti euidentiâ quod celebri loco sit, & iis circumstantiis quibus ad communem notitiam facile possit peruenire. unde ei, qui ita peccauit, debet Eucharistia negari, etiam si astantes peccatum ignorent, quia etiam respectu illorum verè famam amisit.

Petes 2. an possit negari Eucharistia in alio loco, ubi crimen est occultum?

Suppono 1. non esse quæstionem de eo, qui bene se gerit, ita ut priorem statum deseruerit; tali enim negari non potest, cum post emendationem nequidem eo loco ubi peccatum fuit publicum, posset negari.

Suppono 2. neque intelligi eo casu, quo spectat loci viciniâ, & commerciis vltro citroque, crimen eo loco breui est diuulgandum: nam eo casu potest, & debet negari, cum non possit moraliter censeri eo loco bonam famam habere, cum, spectatâ hominum consuetudine, breui crimen eo loco sit reuelandum, atque ita cum minister possit absque latione famæ alterius consulere reuerentiâ Sacramenti, tenetur id facere negando Eucharistiam.

Quæstio ergo intelligitur, quo casu is, qui vno loco fuit publicus peccator, migrat ad alium locum, ubi crimen non facile diuulgabitur, in quo occultè perseverat; quâ in re est sententiarum diuersitas.

Prima sentit posse negari saltem, quando crimen fuit notorium per iudicis sententiam. ita Sotus dist. 12. quæst. 1. art. 6. §. ambigere, Suarez disp. 67. sect. 5. in fine. quod si solum sit notorium facti euidentiâ, censent non posse negari.

Secunda videtur vniuersim asserere posse negari. tenet Caiet. tomo 1. opusculorum, tract. 31. resolutione 9.

Tertia censet nullo casu posse negari. Victor. num. 80. Vasquez disput. 209. cap. 2. num. 19. & alij. Quæ sententia videtur probabilior, quia in hac circumstantiâ est peccatum saltem contra charitatem, illum diffamare in loco, in quo sine cuiusquam iniuriâ famam possidet, & facile potest retinere, ergo non potest citra peccatum contra ius charitatem eo loco negari Eucharistia publicè petenti.

Confir.

Confir. non licet ministro negare occulto peccatori publicè petenti, quamvis peccet accedendo, eo quod teneatur eius famam conseruare, ergo neque licet negare in nostro casu, cum in aliis negotiis teneamur saltem ex charitate eius famam conseruare.

17. Petes 3. an quod dictum est de notorio per sententiam &c. vel per facti euidentiam, etiam sit dicendum de famoso? utrum, inquam, Eucharistia negari possit ei, qui laborat infamia alicuius criminis? videtur enim potest posse, & debere negari, quia de tali potest dici sine peccato quod labore infamia talis criminis. communiter tamen.

18. Respondetur negatiuè, quia talis non potest puniri, ut satis constat; ergo non potest ei negari Eucharistia, cum habeat ius ad illam recipiendam, quo priuaretur, si Eucharistia illi negaretur; igitur infamia orta ex solis indicibus non sufficit, per se loquendo, ut alicui negetur Eucharistia. Ex quo sequitur, quod licet sacerdos priuatum sciret aliquem commisisse crimen, cuius laborat infamia solum ex indicibus, non posset illi publicè petenti Eucharistiam negare, quia propter scientiam propriam non potest negare, neque etiam potest propter huiusmodi infamiam.

Aduerte tamen, si tam vehementia essent indicia, ut non possent facile deponi, propter quod oriretur scandalum quo casu is admitteretur ad hoc Sacramentum, posset illi dici, quod debeat sese purgare, ut occurratur scandalo, ante quam purgationem posset illi Eucharistia negari, non quidem per modum penæ, sed ad vitandum scandalum.

19. Petes 4. utrum suspecto de aliquo crimine liceat præbere Eucharistiam ad illius purgationem? ita enim videtur statui can. *sape* & can. *si Episcopus*, 2. quæst. 5. contrarium tenet D. Tho. hic, resp. ad 3. docens illa decreta (quæ sunt Concilij particularis Wormatiensis) esse per Pontificem abrogata. idem censent communis Doctores. Sed

Notandum posse duobus modis Eucharistiam præberi huiusmodi suspecto ad criminis purgationem. 1. ita ut per id implicite petatur a Deo, ut, si suspectus sit nocens, modo aliquo extraordinario manifestetur delictum, si verò sit innocens, seruetur a Deo. hic modus continet superstitionem, cum neque ex rei natura, neque ex Dei institutione sumptio Eucharistie sit ordinata ad manifestandum modo extraordinario hominis delictum, & sine dubio graue est peccatum alicui de crimine suspecto Eucharistiam eo fine præbere.

Alio modo præberi potest per modum iuramenti in testimonium veritatis, qui modus nec est intrinsecè malus, nec videtur per decreta Pontificum prohibitus, quamquam videatur omnino dissuadendus propter summum periculi periculum, & quia non est satis consentaneus reuerentiæ huic Sacramento debitæ. Adde quod licet non sint decreta quæ illum modum expressè prohibeant, contra tamen consuetudine sit abrogatus, & proinde iam minimè licitus.

DV B I V M II.

1. Vtrum peccatori occulto Eucharistiam petenti ea negari possit?

1. Dico 1. si petat occultè, potest, & debet negari, modò saltem peccatum non sit notum

ex confessione sacramentali. Probatur, per denegationem nulla sit iniuria, neque peccatum euulgatur contra charitatem, & de cætero consulitur Sacramento, quod negatur indigno, ergo potest & debet negari, consequentia probatur, si possit citra iniuriam &c. proximi negari, licet potest negari, si possit negari licitè, debet negari, cum minister Sacramenti teneatur non ministrare indigno, quando sine iniuria potest, & cum teneatur consulere Sacramento, quando potest saluo iure alterius.

Quod dicitur, *occultè*, intelligitur respectiue, ut si peccatum soli sacerdoti sit notum, & peccator petat communicare in sacro quod solus audit, potest & debet negari: si sint alij, qui similiter norint, potest coram iisdem negari; si ad sint aliqui, quibus peccatum est notum, non potest negari, propter paulò post dicenda.

Porro conclusio intelligitur vniuersaliter, id est, siue petat tempore præcepti, siue extra illud tempus, siue minister sit proprius pastor, qui aliàs tenetur ministrare, siue non sit proprius pastor, quod est contra Sotum dist. 12. quæst. 1. art. 6. §.

si autem ille, post modum, ubi contra communem doctrinam limitat conclusionem, quando petitur communicatio extra tempus præcepti: si enim occultus peccator petat tempore præcepti, v. g. in Paschate, vel mortis articulo, censet quod pastor non possit occultè petenti eam negare, quia talis ius habet, quo non debet priuata auctoritate priuari, verum, ut dixi, id est contra communem sententiam absque solido fundamento, quia occultus peccator non habet ius, ut ei detur Eucharistia, quando sine notà potest ei negari, nec ius habet, ut præcedat cognitio indicialis, ut patet in peccatore publico, qui potest repelli, etiam antequam de crimine sit condemnatus. nam quamvis cuilibet Christiano videatur ius competere ad hoc Sacramentum recipiendum, ministris tamen incumbit obligatio indignos reiciendi, & non dandi hoc Sacramentum canibus, & proinde arcendi peccatorem, quando sine notà fieri potest: neque in illis circumstantiis dicendus est habere ius, etiam ante iuridicam condemnationem.

Dixi: modò peccatum non sit notum ex sacramentali confessione; si enim ex sola notum sit, controuersia est, utrum occulto peccatori occultè petenti negari possit. Aliqui censent posse negari etiam a pastore, si petat extra tempus præcepti, non posse verò negari a pastore, si petat tempore præcepti. ita Palud. dist. 9. quæst. 4. art. 1. conclus. 2. & 3. Gab. eadem dist. quæst. 2. art. 3. dub. 1. Estius eadem dist. §. 4. versu *si primum*. Alij asserunt denegandam quocumque casu, plures citat & sequitur Suarez disp. 67. sect. 3. §. *secunda sententia*, Valquez disp. 209. cap. 5. Alij denique censent nullo casu posse negari, quando peccatum ex solâ confessione sacramentali est notum, quid verò sit verius, commodius dicetur infra, in materia de sigillo confessionis.

Solum aduerte primam sententiam minùs conformiter procedere; vel enim potest negari extra tempus præcepti, quia peccator ius non habet, & negando nihil fit contra sigillum, & ex ea ratione sequitur etiam posse negari tempore præcepti, cum eo tempore non habeat ius aliquod maius quam alio, & si negetur, nihil fiat contra sigillum; vel si tempore præcepti contra sigillum fiat negando communionem, non minùs fiet, si alio tempore negetur, & proinde non est probabile, quod possit negari vno tempore, alio verò non.

Dico

31.
Conclusio 2.
Non licet
occulto
publicè pe-
ccatori nega-
re.

Dico 2. non licet occulto peccatori publicè Eucharistiam petenti negare. est communis Doctorem, quam Christus Dominus factò suo videtur probasse, quando Iudam proditorem ad sui corporis communionem admisit. eo enim factò videtur ministros docuisse, ut occultos peccatores publicè ab hoc Sacramento non arceant. ratio est quòd in illà circumstantià non possit arcere sine infamià, & proinde sine iniurià, vel graui saltem charitatis latione.

Dices ministrum permissuè se habere. Verùm hoc dici non potest, cum positiuè reiceret, & proinde moraliter crimen detegeret, atque adeo positiuè infamaret.

Dices posse infamare, ut honorem Christo, & huic Sacramento debitum seruet: maius enim est honorem debitum huic Sacramento seruare, quam famam alterius custodire.

Resp. neg. assumptum, quamuis enim maius sit honorem huic Sacramento debitum seruare quam famam alterius, non licet tamen alteri famam auferre, ut ille honor seruetur, quando in eo solùm consistit honoris latio, quòd alter indignè communicet. pro quo

Notandum duobus modis posse concipi honorem Sacramenti ladi. 1. quòd aliquis indignè accedat ad Sacramentum, & in eo peccet; cum enim per omne peccatum honor Dei aliquo modo latur, censetur etiam ladi per indignam huius Sacramenti susceptionem, & talis communicatio peculiariter etiam est contra reuerentiam rebus sacris debitam. 2. latur honor huius Sacramenti in se, & quodammodo præscindendo à peccato alterius, ut si in lutum proiciatur, pedibus conculcetur, exponatur irridendum ethnicis, hæreticis, quando posteriori modo latur hoc Sacramentum possimus, & quantum in nobis est, tenemus illam iniuriam propulsare, etiam aliorum famam negligendo, qui eo modo vellent inhonorare: ut si cognosceretur aliquem priuatim velle hoc Sacramentum accipere, ut postmodum conculcetur &c. posset etiam illi publicè petenti denegari detegendo iniuriosum eius conatum, quia id est innocentem defendere & iniuriam ab altero propulsare, quod licet etiam infamando eum qui parat alterum inuadere.

Quando verò solùm priori modo censetur ladi, non licet alterius famam auferre, quia ut dictum est, hæc latio in eo solùm consistit, quòd aliquis peccet Eucharistiam sumendo: ut autem peccatum alterius impediatur, non licet eum infamare, neque licet minus malum facere ut grauius alterius euitetur.

Confirmantur hæc. 1. simul & conclusio, si minister huius Sacramenti posset repellere occultos peccatores publicè accedentes, grauius sequeretur incompodari, quòd malis ministris præberetur maxima occasio etiam iustos arcendi sub prætextu occulti peccati sibi noti, cuius nondum scirent peractam esse penitentiam, atque ita daretur occasio indulgendi priuatis affectibus odij, inuidiæ &c. 2. fideles ab hoc Sacramento arcerentur, nam vnusquisque etiam timoratus timere posset ne fortè minister aliquod occultum peccatum ipsi affingat, ut eà ratione possit ei communionem negare. vnde præceptum communionis redderetur humano generi valde rigidum, quod cum tanto timore & animi inquietudine obligaret, seu verius propter huiusmodi iustum timorem elideretur, & potissimum quando pastor cogno-

scitur minus prudens. vnde 3. ex illo modo procedendi grauis perturbatio in genere humano oritur, ergo signum est à posteriori, non licere ministro denegare Eucharistiam occulto peccatori publicè petenti.

Confir. 2. minister huius Sacramenti in publicà administratione debet se dirigere ex publicà scientià, secundum quam occultus peccator habetur bonus, & ad hoc Sacramentum admittendus.

Confir. 3. minister in eo casu non potest censeri infidelis dispensator, vel sancta indignè tractare, nec etiam dici potest peccare cooperando peccato alterius, ergo non tenetur negare ne peccet præbendo, & de cetero tenetur famam alterius non lādere, quod faceret negando, ergo negare non potest. antecedens patet pro priori parte, quia potest censeri permissuè se habere ad peccatum alterius, quando non potest impedire absque latione famæ ipsius: non censetur etiam infideliter dispensare, si eum, qui publicà famà bonus est, admittat ad communionem.

Ex his sequitur, quòd minister non possit arcere occultum peccatorem publicè petentem, non ori ex iure, quod habet, ut hoc Sacramentum ei præbeatur, sed ex iure, quod habet, ut non infametur, vel saltem ex præcepto charitatis non lādendi illius famam. patet: quia si hæc circumstantia per possibile vel impossibile separaretur, posset occulto peccatori publicè petenti negari communicatio, quia tamen moraliter separari nequit, non potest in praxi negari absque graui sacrilegio; quod non tantum verum est respectu pastoris, & respectu temporis præcepti, sed etiam respectu aliorum: si enim alia solida causa adferri non possit, non potest negari exposito ad communicandum, quando sacerdos promiscuè aliis præbet communionem, nisi ingeneretur grauis suspicio alicuius grauioris peccati, saltem actus ex suà conditione est generatius.

Ex quo patet nullo modo probandam praxim sacerdotis, qui mulieri cum aliis in scamno communicantium paratæ ad communicandum labia compresit, & ita pertransiit; non est inquam probandum, quia periculosissimum fuit, cum vicini facile potuerint aduerrere non præberi illi communionem, & potuerit grauis perturbatio ingenerari.

Obiicitur 1. sacerdos poterit aliquando hostiam non consecratam præbere, & ita consulere famam petentis, ergo tenebitur ita facere. Aliqui censent id fieri posse præsertim ex conuentione sacerdotis, & eius, qui ad communionem est accessurus. Bonauent. dist. 9. art. 2. quæst. 4. ad vltimum, & alij. Sed

Resp. id nullo modo fieri posse, ut D. Tho. hic ad 2. Caiet. Richar. dist. 9. art. 3. quæst. 1. §. argumenta ad partem abiam, Sotus art. 6. citato §. secundum arguitur, & plurimi alij tum antiqui tum recentiores. nam quantumuis inter se conueniant, actus ille ex se, & suà ratione est falsus actus religionis, & proinde intrinsecè malus, cum ipsa sumptio in his circumstantiis sit vsus Sacramenti, & externus Dei cultus, quod tamen ex suppositione falsum est. patet in simili ex cap. de homine, de celebratione Cap. de Missarum, vbi Innocentius tertius interrogatus quid dicendum de sacerdote, qui conscius peccati mortalis non valens propter necessitatem sacrum omittere non consecrat, sed simulat, ut populo satisfaciatur. Respondet grauius offendere, cum falsa sint abiicienda, quæ veris sunt periculis grauiora.

igitur

Vt peccatum alterius euitetur, non licet eum infamare. Confirmatio conclusio ex absurdis.

igitur in nostro casu ad euitandam indignam alterius communionem, non potest præberi hostia non consecrata.

Confir. talis hostia, moraliter loquendo, præbetur adoranda; unde sacerdos moraliter est causa materialis idolatriæ.

Obiicitur 2. si quis enssem apud alium depofuerit, quem repetat, vt sibi, vel alij noceat, potest, & debet negari, quamuis prauus animus priuati non manifestari deberet, isque deberet infamari, ergo potest negari Eucharistia occulto peccatori publicè petenti, quamuis eà de causâ sit infamandus.

Resp. neg. consequentiam, est enim dispar ratio, quòd ille, qui indignè accessurus est ad Sacramentum, sibi noceat in eo, quod suæ potestati subest; quemadmodum enim honesto Sacramento rum vfu, vel virtutum exercitio cum Dei auxilio potest aliquis vitam spirituales animæ comparare, ita potest sine cuiusquam iniuriâ eam perdere, & per se loquendo, v. g. si res sit secreta, non potest infamari, eò quòd illam perdat: qui verò repetit enssem, vt alteri noceat, versatur in exteriori medio ad nocendum alteri contra iustitiam, ac proinde alter defendi potest etiam cum illius infamia, quia nullus tenetur famam alicuius seruare, si necesse sit eius conatum manifestare ad auertendum damnum tertij, quod machinatur, idem dicendum de eo, qui sibi vult vitam eripere, quæ nullo modo subest eius dominio.

ARTICVLVS VII.

Virum nocturna pollutio aliquem impediât à sumptione huius Sacramenti?

RESPONDET 1. pollutionem, quæ est mortalis vel effectus peccati mortalis, de necessitate impedire accessum ad hoc Sacramentum, nisi videlicet aliquem peccati poeniteat, isque confiteatur, in quo pollutio conuenit cum aliis mortalibus.

Respondet 2. pollutionem etiam sine peccato ortam impedire ex quadam congruitate, tum propter sceleratam corporis, quæ aliquo modo repugnat reuerentiæ huius Sacramenti, tum propter distractionem mentis, quæ peculiariter relinqui solet ex pollutione.

Communis inter Doctores conuenit nullam pollutionem etiam mortalem, peractâ poenitentia, & præmissâ confessione, impedire sub mortali sumptionem huius Sacramenti. quæri verò potest, num saltem sit veniale post huiusmodi pollutionem accedere ad hoc Sacramentum præmissâ confessione? Affirmat Caietan, in summa, verbo communio num. 6. Viâ. num. 81. Sotus distinct. 12. quæst. 1. art. 7. §. 3. *tertia propositio*, Toletus lib. 6. cap. 16. num. 31. & alij.

Verius tamen videtur, si nullus libidinis sensus remaneat, nullaque mentis euagatio, nullam esse culpam etiam venialem ad hoc Sacramentum accedere, peractâ poenitentia, modo explicato, videtur sentire Nauar, cap. 21. summæ num. 51. & sentit Lessius in hunc art.

Ex quo sequitur à fortiori, nullum esse peccatum accedere ad hoc Sacramentum post inuoluntariam pollutionem, quia huiusmodi peccatum neque potest colligi ex rei naturâ, neque ex aliquo præcepto positio, nam quod sanctus Thomas,

responsione 2. docet impedire ex congruitate, non ita est intelligendum, vt, si fiat contrarium, per se loquendo, sit peccatum saltem leue, sed quòd sit magis congruum abstinere, vt communiter Doctores. unde licet non sit necessarium, est tamen consilij, & cuiusdam decentiæ eum, qui passus est pollutionem etiam inuoluntariam, vno die abstinere à communione, quod probatur ex Apostolo 1. ad Cor. 14. 7. qui censet decens esse, vt etiam coniugati orationis causâ mutuo consensu abstineant ab actu coniugali, estque conueniens dignitati, & puritati huius Sacramenti. vbi tamen

Aduerte mediocrem aliquam causam facile præualere huic congruentiæ: unde die solemni, quo decet hoc Sacramentum sumi, potest omnino sumi etiam ab eo, qui passus est pollutionem. similiter si sit necesse communicare, vt si religiosus ex regulâ communicare debeat; item si iubilæum sit promerendum, immò in casu necessitatis, vel magnæ vtilitatis, sumi potest, quamuis remaneat aliquis libidinis sensus, quia in his circumstantiis homo potest censi permissiue se habere circa huiusmodi passionem, neque propter eam debet impediri ab executione rei necessariæ, vel valde vtilis. Immo deuotio & desiderium magnum communionis potest sufficere, vt non censeatur minus congruum communicare post pollutionem inuoluntariam.

Ex quo patet quòd licet sit suadendum coniugij, qui debitum petiit, vt eo die abstinere à communione, nisi circumstantia aliud suadeat; pars tamen quæ debitum reddit, non sit vrgenda, cum non debeat facile priuari tanto bono, eò quòd suæ obligationi satisfecerit; esset enim illi valde onerosum.

Iuxta hæc possunt explicari varij Patres, qui aliàs videri possint inter se contrarij: nam qui videntur docere non licere, possunt intelligi non licere ratione effectus secuturi, quòd scilicet sit aliquale peccatum communicare remanente libidinis sensu, vel distractione propter præcedentem pollutionem; aliqui volunt id esse minus decens & dissuadendum. Alij verò, rem secundum se spectantes, censent nullum esse peccatum post pollutionem inuoluntariam communicare. videri potest S. Gregorius in responsionibus ad Augustinum Anglorum Episcopum, responsione 10. & 11.

Explicatur PP. in speciem resolutioni data contrarij.

ARTICVLVS VIII.

Virum cibus vel potus præassumptus impediât sumptionem huius Sacramenti?

AFFIRMAT.

DVBIUM I.

Virum hoc Sacramentum communiter solum possit sumi à ieiunis?

36.

LVTHERSVS, quem alij sequuntur hæretici, negat: Sed

Certum est, quibusdam casibus exceptis, ita requiri ieiunium, vt nulli non ieiuno liceat hoc Sacramentum sumere, idque ex constitutione Apostolica, vt testatur August. epist. 118. cap. 6. dicens: *Placet Spiritui S. vt in honorem tanti Sacramenti in os Christiani prius dominicum corpus intraret, quam exteri cibi.*

Resp. affir. contra Lutherum, & alios hæreticos.